

9. marts 2012

FM 2012/64

Jeg fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut i forbindelse med den igangværende revision af Budgetloven pålægges senest til EM2013 at fremsætte et forslag til ændring af Budgetloven jfr. de i forslagsbegrundelsen nedenfor anførte punkt 1-6.

(Medlem af Inatsisartut Andreas Uldum, Demokraterne)

Begrundelse:

Landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999 er den officielle betegnelse for den lov, som vi til daglig blot kender som Budgetloven. Loven er i hovedsagen uændret siden vedtagelsen for snart 13 år siden. Jeg mener derfor, at det er på tide, at loven ajourføres og tilpasses til de faktiske forhold her i landet. Konkret skal jeg pege på 7 forhold, som med fordel kan tilpasses på baggrund af de indhøstede erfaringer igennem årene.

Det er som bekendt ganske tænkeligt, at Naalakkersuisut i indeværende valgperiode selv vil fremsætte et forslag om ændring af Budgetloven med henblik på indførslen af flerårige budgetlofter jfr. anbefalingerne i Skatte- og Velfærdskommissionens betænkning. Nærværende forslag er ment som en underbygning og supplerung af det forventeligt kommende forslag fra Naalakkersuisut, således at Budgetloven i højere grad bliver *Inatsisartuts* Budgetlov. Såfremt forslaget om budgetlofter først fremsættes senere eller i en anden form vil nærværende forslag dog også kunne stå alene.

1. Lovens terminologi skal tilpasses indførslen af Selvstyret

Betegnelserne *Inatsisartut* og *Naalakkersuisut* skal erstatte de tidligere anvendte betegnelser *Landsting* og *Landsstyre* samt heraf afledte ordformer. Endvidere skal *Grønlands Hjemmestyre* erstattes af *Grønlands Selvstyre*.

2. Det skal tydeliggøres, at et anlægsprojekt kan igangsættes, når projektets totaludgift er godkendt af Inatsisartut eller Finansudvalget

Det følger af § 18 og kapitel 5 i Budgetloven, at det er et anlægsprojekts *totaludgift*, som udgør den bevillingsmæssige samlede ramme for anlægsprojektet. Totaludgiften angives som summen af bevillingerne til anlægsprojektet på de enkelte års bevillingslove. Det er således ikke nødvendigt at afvente, at der er bevilget den samlede totaludgift til et anlægsprojekt på flere års bevillingslove, før et anlægsprojekt igangsættes. En sådan adfærd ville også være i modstrid med princippet om en *realistisk afløbsprofil* på anlægsbevillingerne. Ikke desto mindre har disse bestemmelser ved flere lejligheder givet dele af Naalakkersuisuts administration anledning til fortolkningstvivil, selvom hensigten med bestemmelsen, nemlig at byggeri og bevilling skal følges ad, er klar nok. Med denne præcisering kan vi også modvirke ophobningen af penge i Anlægs- og Renoveringsfonden.

3. Anlægsredegørelsen skal foreligge senest samtidig med Landskassens Regnskab

Jfr. § 24 skal Naalakkersuisut udarbejde en årlig redegørelse til Inatsisartut om aktiviteten i Anlægs- og Renoveringsfonden. Denne redegørelse er igennem flere år først blevet færdig i slutningen af det efterfølgende år. Konsekvensen heraf har været, at redegørelsen ikke er blevet behandlet af Inatsisartut, men blot omdelt uden nogen politisk debat. Det skal derfor specificeres i den anførte bestemmelse, at redegørelsen skal anmeldes som et punkt til - og forelægges for - Inatsisartut senest på samme samling, som forslaget om godkendelse af Landskassens Regnskab 2. behandles.

4. Budgetregulativets status skal styrkes, således at det fremgår af Budgetloven, at der ikke kan ske en fri dispensation fra regulativets bestemmelser

Budgetloven suppleres af Budgetregulativet 2008, der er dateret 17. juni 2008. Budgetregulativet er udstedt af det daværende Landsstyremedlem for Finanser og Udenrigsanliggender. Selv om regulativet er forudset i bl.a. Budgetlovens § 28, stk. 5, er det retligt bedømt et cirkulære. Uden at anfægte budgetregulativets karakter af cirkulære bidrager budgetregulativet imidlertid til at afstemme de forventninger, som ikke mindst Finansudvalget kan have til ansøgninger om til-lægsbevillinger, herunder oplæg til Naalakkersuisut som vedlægges ansøgningerne som bilag.

Der har tidligere været udtrykt tvivl om, hvorvidt Budgetregulativet uden videre blot kan fraviges af Naalakkersuisut efter eget behov og skøn. Den lovlige opfattelse er dog, at en sådan fravigelse kun vil være gyldig, såfremt den er sagligt begrundet. Et cirkulære kan og bør ikke kunne fraviges frit. Det skal derfor fremgå klart af Budgetloven, at en eventuel, sagligt begrundet fravigelse af Budgetregulativet skal nævnes specifikt i bevillingsansøgninger til Naalakkersuisut og Finansudvalget.

5. Bestemmelserne i kapitel 6 skal tydeliggøres, således at det fremgår klart og entydigt, at ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger alene lovligt kan fremsendes til behandling i Finansudvalget, og alene lovligt behandles i udvalget, såfremt ansøgningerne bygger på udgiftsbehov, som var reelt uforudsigelige ved vedtagelsen af finansloven

Det fremgår f.s.v. allerede af Budgetloven, jfr. § 28, stk. 2, at ansøgninger om nye eller ændrede bevillinger alene må omfatte dispositioner, som ikke kunne forudses ved vedtagelsen af finansloven. Bestemmelsen har til formål at sikre, at prioriteringen af landskassens midler sker samlet i Inatsisartut og ikke løbende i Finansudvalget. Men ikke desto mindre har skiftende Naalakkersuisut igennem årene udvist stor kreativitet for at lempe diverse tiltag igennem Finansudvalget, på trods af at det var åbenbart for de fleste, at der ikke var tale om et uforudsigeligt bevillingsbehov.¹ Bestemmelsens ordlyd foreslås derfor skærpet, således at det ikke kun bliver ulovligt for Naalakkersuisut at fremsende sådanne ansøgninger, men også for Finansudvalget at behandle dem. Det skal for god ordens skyld understreges, at der hermed ikke ønskes en ændring i udvalgets mulighed for at godkende f.eks. udmøntning af anlægspuljer eller godkendelse af kontrakter m.v. på trods af, at sådanne dispositioner i sagens natur oftest er helt forudsigelige.

6. Det skal tydeliggøres, at ansvaret for Inatsisartuts bevillinger og ændringer af disse henhører under Inatsisartuts Udvalg for Forretningsorden

Inatsisartut fastsætter selv sine bevillinger. Ændringer i disse bevillinger i løbet af finansåret kan godkendes af Inatsisartuts udvalg for Forretningsorden efter dette udvalgs eget skøn, når Inatsisartut ikke er samlet. Bestemmelserne i Budgetlovens kapitel 6 om Finansudvalgets bevillingskompetence omfatter således ikke Inatsisartuts område (01) i finansloven. Dette fremgår imidler-

¹ F.eks. havde et tidligere landsstyre et år glemt at afsætte penge til kommunalvalgkampstøtte til partierne på finansloven. Da tiden for afholdelse af kommunalvalg nærmede sig indkom der imidlertid ønsker om valgkampstøtte fra partierne. Det er jo imidlertid ganske vanskeligt at komme uden om, at det var yderst forudsigeligt, at der ville blive udskrevet kommunalvalg. Det daværende landsstyre "løste" dette problem på kreativ vis ved at argumentere med, at det var uforudsigeligt, at nogle partier ville søge om penge. Dette var dog næppe i Budgetlovens ånd.

tid ikke klart af budgetloven, men alene af § 16, stk. 3, i Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut. Dette skal ændres, således at Udvalget for Forretningsordens kompetence i Budgetloven anføres som en undtagelse til Finansudvalgets bevillingskompetence.

Jeg vil gerne slutte af med at udtrykke min taknemmelighed til det daværende Landsting, som i 1999 havde modet til at vedtage en Budgetlov og dermed styrke den økonomiske styring af landet. På dette punkt var – og er – vi i Grønland foran mange andre lande, herunder Danmark, og dét har vi grund til at være stolte af. Vi skylder vores forgængere samt ikke mindst borgerne også *selv* at have modet til at turde tage beslutninger for at styrke den økonomiske styring nu, hvor mange store økonomiske udfordringer venter foran os.

Det skal afsluttende understreges, at jeg håber, at Naalakkersuisut og Inatsisartut vil tage godt imod dette forslag, som jeg mener, udgør et godt grundlag for og supplement til Naalakkersuisuts eget utvivlsomt allerede godt igangsatte arbejde med en revision og ajourføring af Budgetloven. En vedtagelse af nærværende forslag afskærer således ikke Naalakkersuisuts eget arbejde med at revidere Budgetloven eller i at indføre budgetlofter via lov eller på anden vis.

Da dette forslag principielt vedrører også Inatsisartuts økonomi skal jeg afsluttende foreslå, at nærværende forslag henvises til behandling og betækningsafgivelse i Inatsisartuts Formandskab efter høring af Finans- og Skatteudvalget. Skulle der imod forventning være et enkelt af ovenstående punkter, som et flertal eller mindretal i Inatsisartut under forslagens 1. behandling måtte finde betænkeligt, så skal jeg opfordre til, at det under udvalgsbehandlingen overvejes, hvorvidt dette punkt kan udgå via et *ændringsforslag*. Jeg siger dette, fordi jeg mener, at det er af væsentlig betydning, at *hele* Inatsisartut bakker op omkring en stærk og god budgetlov og en velgennemført styring af vort lands finanser.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Det vurderes, at forslaget vil have økonomiske konsekvenser for det offentlige, eftersom lovændringen skal udarbejdes, tolkes mv. og efterfølgende i høring. Udarbejdelsen af lovforslaget vil således medføre anvendelse af administrative ressourcer. Det formodes dog, at udarbejdelsen af lovændringen kan ske indenfor de i forvejen afsatte midler.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Forslaget vurderes til ikke at have nogen økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Forslaget vurderes til ikke at have nogen økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.